

NIEZBĘDNIK FINANSOWY SENIORA

NUMER 13

KWIECIEŃ 2016

W TYM NUMERZE:

- **Informacja o projekcie „Nowoczesne i bezpieczne finanse seniora – V edycja”**
- **Ogólnopolski system bezpłatnej pomocy prawnej**
- **Pozaadsetkowe koszty kredytu – wybrane zagadnienia**

TRWA V EDYCJA PROJEKTU „NOWOCZESNE I BEZPIECZNE FINANSE SENIORA”

Od 1 grudnia 2015 r. Ogólnopolska Federacja Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku realizuje kolejną edycję przedsięwzięcia pt. „Nowoczesne i bezpieczne finanse seniora – V edycja” dofinansowanego przez Narodowy Bank Polski w ramach programu edukacji ekonomicznej. Projekt, realizowany do końca października 2016 r., stanowi kontynuację działań edukacyjno-informacyjnych w obszarze ekonomii i finansów prowadzonych wśród seniorów – słuchaczy uniwersytetów trzeciego wieku w Polsce.

W tegorocznej edycji przewidziano w szczególności:

a) organizację cyklu wykładów „Bezpieczne finanse seniora”, których tematyka będzie ujęta w 6 modułach: zagrożenia wynikające z zaciągania szybkich pożyczek (tzw. chwilówek); kredyt konsumencki – wybra-

ne zagadnienia; pułapki w umowach finansowych, w tym kwestie związane z wyłudzeniem oszczędności od osób starszych; karty płatnicze; uprawnienia konsumentów zawierających umowy finansowe; renta dożywotnia a odwrócona hipoteka;

b) organizację cyklu warsztatów komputerowych „Nowoczesne finanse seniora”, podczas których uczestnicy ćwiczyć będą podstawy dostępu do konta bankowego za pomocą internetu, poznają zasady posługiwania się kartami płatniczymi, w tym zbliżeniowymi, a także pogłębią umiejętności zarządzania budżetem domowym z wykorzystaniem komputera;

c) udzielanie seniorom indywidualnych konsultacji i porad w ramach punktu informacyjno-doradczego „Bezpieczne finanse seniora”;

d) opracowanie i wydanie broszury informacyjno-edukacyjnej pn. „Wiem, że mam prawo” obejmującej m.in. zasady bezpiecznego zawierania umów finansowych, zasady korzystania przez konsumenta z prawa odstąpienia od umowy kredytu konsumenckiego, umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa oraz na odległość, wyjaśnienie istoty oraz zasad ustanawiania dyspozycji środkami zgromadzonymi na rachunku bankowym na wypadek śmierci;

e) przygotowanie i dystrybucję, drogą elektroniczną, kolejnych wydań edukacyjno-informacyjnego newslettera „Niezbędnik finansowy seniora”.

W wykładach i warsztatach planuje się udział ponad 2800 seniorów z kilkudziesięciu uniwersytetów trzeciego wieku z całej Polski. Więcej informacji o projekcie:

www.federacjautw.pl/fds2

Daniel Jachimowicz

Zdjęcie z archiwum OFSUTW

WARTO WIEDZIEĆ

W zrealizowanych dotychczas czterech edycjach projektu

„Nowoczesne i bezpieczne finanse seniora”

w wykładach i warsztatach wzięło udział łącznie

blisko 17 000 seniorów z ponad 120 UTW w Polsce.

W ramach punktu informacyjno-doradczego

„Bezpieczne finanse seniora” udzielonych zostało **ok. 800** bezpłatnych,

konsultacji i porad dla osób starszych

potrzebujących wsparcia w indywidualnych sprawach

z zakresu zarządzania finansami osobistymi.

OGÓLNOPOLSKI SYSTEM BEZPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ DZIAŁA OD DNIA 1 STYCZNIA 2016 r.

Od dnia 1 stycznia 2016 r. na terenie całego kraju rozpoczął funkcjonowanie system nieodpłatnej pomocy prawnej – łącznie utworzonych zostało ponad 1500 punktów, w których tej pomocy udzielają adwokaci, radcowie prawni, a także inni prawnicy posiadający stosowne doświadczenie. **Prawo do skorzystania z bezpłatnej pomocy prawnej** (na etapie przedsądowym) **przysługuje** m.in. osobom, które ukończyły 65 lat, osobom, którym w okresie roku poprzedzającego zwrócenie się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej, zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej, a także kombatantom i weteranom.

Nieodpłatna pomoc prawna polega na poinformowaniu osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, wskazaniu sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, pomocy w sporządzeniu projektu pisma w zakresie nie-

zbędnym do udzielenia pomocy, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowno-administracyjnym. Będzie również istniała możliwość uzyskania wsparcia w zakresie opracowania pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub sądowno-administracyjnym.

Zakres merytoryczny bezpłatnego wsparcia doradczego obejmuje szerokie spektrum zagadnień wynikających z przepisów prawa cywilnego, rodzinnego, karnego, administracyjnego, pracy i ubezpieczeń, a także prawa podatkowego z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Wykaz punktów, w których można uzyskać bezpłatną pomoc prawną, znajduje się na stronie internetowej:

www.darmowapomocprawna.ms.gov.pl

Daniel Jachimowicz

POZAODSETKOWE KOSZTY KREDYTU – WYBRANE ZAGADNIENIA

Pojęcie „pozaodsetkowych kosztów kredytu” zostało wprowadzone do ustawy o kredycie konsumenckim ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw – przy czym przepisy art. 5 ust. 6a oraz art. 36a – 36d ustawy o kredycie konsumenckim, regulujące w/w zagadnienie – weszły w życie w dniu 11 marca 2016 r.

Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 6a ustawy o kredycie konsumenckim przez **pozaodsetkowe koszty kredytu należy rozumieć wszystkie koszty, które konsument ponosi w związku z umową o kredyt konsumencki** (czyli sumę takich opłat jak np.: marża, opłata przygotowawcza, opłata administracyjna, opłata za zbadanie zdolności kredytowej, opłata za obsługę kredytu/pożyczki w domu klienta) – **z wyłączeniem odsetek**.

Ustawodawca wprowadził maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, która obliczana jest według podanego w ustawie wzoru matematycznego (art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim).

WZÓR na obliczenie maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu:

$$MPKK \leq (K \times 25\%) + (K \times n/R \times 30\%)$$

MPKK – oznacza maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu,

K – oznacza całkowitą kwotę kredytu,

n – oznacza okres spłaty wyrażony w dniach,

R – oznacza liczbę dni w roku.

Z analizy przepisów wynika, iż w skali roku kredytodawca/pożyczkodawca będzie mógł pobrać od konsumenta z tytułu opłat niewynikających z odsetek maksymalnie 55 proc. wartości kredytu (25% całkowitej kwoty kredytu oraz 30% całkowitej kwoty kredytu wyrażonej w stosunku rocznym). Istotnym z punktu widzenia konsumenta jest również zapis, z którego wynika, iż **pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu** – innymi słowy suma pobranych pozaodsetkowych opłat nie będzie mogła przekroczyć 100 proc. wartości kredytu.

WAŻNE

Pozaodsetkowe koszty kredytu wynikające z umowy o kredyt konsumencki nie należą się kredytodawcy w części przekraczającej maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu obliczone według w/w wzoru lub przekraczające całkowitą kwotę kredytu.

Bardzo istotnym rozwiązaniem jest również wprowadzenie zasady, że **w przypadku odroczenia spłaty zadłużenia** wynikającego z umowy o kredyt konsumencki **w okresie 120 dni od dnia wypłaty tego kredytu:**

- całkowitą kwotę kredytu dla celów ustalenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, o której mowa w ustawie, **stanowi kwota udzielonego i wypłaconego kredytu, którego spłata została następnie odroczone;**
- natomiast do pozaodsetkowych kosztów kredytu dolicza się wszystkie koszty i opłaty, które kredytobiorca jest obowiązany ponieść w związku z odroczeniem spłaty kredytu, **naliczone w okresie 120 dni od dnia wypłaty kredytu.**

Warto także podkreślić, iż w przypadku udzielenia przez kredytodawcę konsumentowi, który nie dokonał pełnej spłaty kredytu, **kolejnych kredytów w okresie 120 dni od dnia wypłaty pierwszego z kredytów:**

- całkowitą kwotę kredytu, dla celów ustalenia maksymalnej wysokości pozaodsetko-

wych kosztów kredytu, **stanowi kwota pierwszego z kredytów;**

- a pozaodsetkowe koszty kredytu obejmują sumę pozaodsetkowych kosztów **wszystkich kredytów udzielonych w tym okresie.**

Przedmiotowa nowelizacja ustawy o kredycie konsumenckim w głównym założeniu ma na celu ochronę konsumentów przed zawyżaniem przez instytucje finansowe różnego rodzaju kosztów związanych z udzieleniem, obsługą i spłatą kredytów/pożyczek. Należy pamiętać, iż kredytodawca/pożyczkodawca z tytułu zawartej umowy kredytu konsumenckiego nie może żądać opłat dodatkowych w kwocie przewyższającej ustawowy limit pozaodsetkowych kosztów kredytu. W przypadku wątpliwości co do prawidłowości naliczania odsetek i opłat dodatkowych warto zwrócić się do kredytodawcy/pożyczkodawcy o przesłanie szczegółowych wyliczeń w tym przedmiocie lub poprosić o pomoc fachowca np. w ramach ogólnopolskiego systemu bezpłatnego poradnictwa prawnego.

Wojciech Nalepa

PUNKT INFORMACYJNO-DORADCZY „BEZPIECZNE FINANSE SENIORA”

Indywidualne, **BEZPŁATNE** konsultacje
z zakresu racjonalnego i bezpiecznego zarządzania
sferą finansów osobistych seniora

INFOLINIA: 801 002 170

(bezpłatna dla połączeń z telefonów stacjonarnych)

od poniedziałku do piątku

w godz. od 9.00 do 15.00.

WYDAWCA:

Ogólnopolska Federacja
Stowarzyszeń Uniwersytetów
Trzeciego Wieku
33-300 Nowy Sącz
ul. Jagiellońska 18
tel./fax (+48 18) 443 57 08
e-mail: federacjautw@interia.eu
www.federacjautw.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Wiesława Borczyk
Daniel Jachimowicz
Wojciech Nalepa